

Жанна ЛАВРЕНТЬЄВА, головний спеціаліст експертної групи з питань рівня життя та соціальних стандартів Міністерства соціальної політики України

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ІНДЕКСАЦІЇ У ВЕРЕСНІ 2019 РОКУ

У цій консультації ми розглянемо різні ситуації, пов'язані з проведенням індексації заробітної плати.

Основні правила проведення індексації

Індексація грошових доходів громадян проводиться відповідно до Порядку проведення індексації грошових доходів населення, затвердженого постановою КМУ від 17.07.03 р. № 1078 (далі – Порядок № 1078), у разі коли величина **індексу споживчих цін** (далі – ІСЦ), обчисленого нарастаючим підсумком, перевищить поріг індексації, установлений у розмірі **103 %**.

Індексації підлягають грошові доходи **в межах прожиткового мінімуму**, установленого для працездатних осіб (далі – ПМ). Зокрема,

2019 року ПМ становить: із 1 липня – 2 007 грн, із 1 грудня – 2 102 грн.

У разі підвищення тарифних ставок (окладів) значення ІСЦ у місяці, у якому відбувається підвищення, приймається за 1 або 100 %. ІСЦ для проведення подальшої індексації обчислюється з місяця, що настає за місяцем підвищення зазначених грошових доходів населення.

Звертаємо увагу! Індексація у місяці підвищення тарифних ставок (окладів) не нараховується, якщо розмір підвищення грошового доходу перевищує суму індексації, що склалась у місяці підвищення доходу.

Практичні ситуації

Держслужбовця переведено на іншу посаду

? *Із 01.09.19 р. держслужбовця переведено з посади головного спеціаліста на посаду начальника відділу. Чи зміниться у працівника базовий місяць та чи потрібно нараховувати індексацію?*

Нормою п. 10² Порядку № 1078, зокрема, визначено, що для працівників, яких переведено на іншу роботу на тому самому підприємстві, в установі або організації, обчислення ІСЦ для проведення індексації здійснюється з місяця, що настає за місяцем підвищення тарифної ставки (окладу), за посадою, яку обіймає працівник.

Посадові оклади для держслужбовців востаннє підвищувались у січні 2019 року (відповідно до постанови КМУ від 06.02.19 р. № 102), і цей місяць вважається базовим для індексації їхньої зарплати. Оскільки оклад за посадою начальника

відділу також підвищувався у січні цього року, базовий місяць не змінюється і у вересні працівник має право на індексацію в розмірі 62,22 грн (2 007 грн x 3,1 : 100).

Педагогічному працівникові підвищено категорію: чи змінюється базовий місяць?

? *У квітні 2019 року педпрацівникові за наслідками атестації підвищено кваліфікаційну категорію, а отже, і тарифний розряд. Чи вважається квітень базовим місяцем?*

Посадові оклади працівників бюджетної сфери на законодавчому рівні востаннє підвищувались у січні цього року. Збільшення тарифної ставки (окладу) працівника у зв'язку з підвищенням кваліфікаційної категорії за наслідками атестації є індивідуальним, а отже, не є підставою для зміни базового місяця. Тому, якщо працівнику у квітні підвищено категорію і, як наслідок, збіль-

шено посадовий оклад, для нього базовим місяцем залишається січень 2019 року і у вересні він має право на індексацію в сумі 62,22 грн (2 007 грн x 3,1 : 100).

Внутрішній сумісник: як індексувати зарплату?

 У медзакладі медсестра працює за основною посадою на 0,75 ставки та за внутрішнім сумісництвом на 0,5 ставки. Останнє підвищення посадових окладів відбулося в січні 2019 року. Як індексувати зарплату за внутрішнім сумісництвом?

Як визначено п. 7 Порядку № 1078, особі, яка працює за сумісництвом, видається на її вимогу довідка з основного місця роботи про розмір доходу, що підлягає індексації, та суму проіндексованого доходу. На підставі цієї довідки індексуються доходи від роботи за сумісництвом у межах суми, що не перевищує ПМ, з урахуванням отриманої за основним місцем роботи зарплати.

Згідно з вказаною нормою спочатку індексується зарплата **за основним місцем роботи**. Сума індексації у вересні цього року становить:

- з розрахунку повної ставки – 62,22 грн (2 007 грн x 3,1 : 100);
- виходячи з неповної зайнятості працівниці – 46,67 грн (62,22 грн x 0,75).

Отже, за основним місцем роботи працівниця має отримати індексацію у сумі 46,67 грн.

Сума індексації **за сумісництвом** визначається з урахуванням зайнятості за основним місцем роботи. Незважаючи на те що працівниця працює за сумісництвом на 0,5 ставки, індексації підлягає лише 0,25 ставки (1 – 0,75). Тож сума індексації становить 15,55 грн (62,22 грн x 0,25).

Як індексується зарплата зовнішнього сумісника?

 Працівник за основним місцем роботи працює на повну ставку і є зовнішнім сумісником на 0,5 ставки. Чи індексується його зарплата за сумісництвом?

Згідно з п. 7 Порядку № 1078 індексація доходів від роботи за сумісництвом провадиться у межах суми, що не перевищує ПМ, з урахуванням зарплати, отриманої за основним місцем роботи. Отже, **сумісник має право на індексацію зарплати, якщо за основним місцем роботи він зайнятий неповний робочий час**.

Оскільки у нашому випадку працівник за основним місцем роботи працює на повну ставку, **його дохід від роботи за сумісництвом індексації не підлягає**.

 Лікар-травматолог працює за основним місцем роботи на 0,5 ставки в міській поліклініці та за сумісництвом на 0,5 ставки лікаря-травматолога в медичному центрі. Як індексувати його зарплату?

У разі роботи на умовах неповного робочого часу як за основним місцем роботи, так і за сумісництвом, **сума індексації має визначатися пропорційно до відпрацьованого часу за кожною посадою окремо**. При цьому дохід, який підлягає індексації, не повинен перевищувати ПМ.

Наш працівник за основним місцем роботи займає 0,5 ставки, отже, сума індексації становить 31,11 грн (62,22 грн x 0,5).

Оскільки за основним місцем роботи працівник зайнятий неповний робочий час, він має право на індексацію зарплати за сумісництвом. У такому разі сума індексації від роботи за сумісництвом становить 31,11 грн (62,22 грн x 0,5).

Слід знати: зарплату зовнішнього сумісника індексують тільки після надання ним довідки з основного місця роботи. Згідно з п. 7 Порядку № 1078 у довідці зазначаються: дохід, який підлягає індексації, та проіндексований дохід, тобто зарплата працівника, проіндексована в межах ПМ. Якщо зовнішній сумісник не надав такої довідки, то доходи за сумісництвом не індексують.

Вихід із відпустки для догляду за дитиною до 3 років: чи є право на індексацію зарплати?

 Працівниця (2-й тарифний розряд за ЄТС) 19.09.19 р. вийшла з відпустки для догляду за дитиною до 3 років. У закладі, в якому вона працює, оклади востаннє підвищувались у січні цього року, і сума індексації у вересні становить 62,22 грн. Чи має вона право на індексацію зарплати?

Як установлено п. 10² Порядку № 1078, для працівників, які вийшли з відпустки для догляду за дитиною до 3 років, ІСЦ розраховують із місяця, що настає за місяцем підвищення ставки (окладу), за посадою, яку обіймає працівник. Базовим

місяцем є січень 2019 року – місяць підвищення окладу за посадою працівниці. У вересні вона має право на індексацію в сумі 62,22 грн (за повністю відпрацьований час).

Оскільки працівниця вийшла не з початку місяця, керуватися слід п. 4 Порядку № 1078, яким передбачено, що в разі коли особа працює неповний робочий час, сума індексації визначається з розрахунку повного робочого часу, а виплачується пропорційно до відпрацьованого часу. Отже, сума індексації за відпрацьований час становитиме 23,70 грн (62,22 грн : 21 р. д. х 8 р. д.).

Новостворена посада: як визначити базовий місяць?

? У бюджетній установі у вересні 2019 року створено нову посаду з посадовим окладом згідно з ЄТС. Як визначити базовий місяць?

Посадові оклади працівників, оплата яких здійснюється за ЄТС, на законодавчому рівні востаннє підвищувались у січні цього року, тобто саме цей місяць вважається базовим для проведення індексації. Відповідно до п. 10² Порядку № 1078 ІСЦ для проведення індексації обчислюється з місяця, що настає за місяцем підвищення тарифної ставки (окладу), за посадою, яку обіймає працівник.

Отже, хоч посада і новостворена, оклад, визначений за цією посадою, затверджений у січні 2019 року. Тому цей місяць залишається базовим. У вересні зарплата працівника має індексуватися на індекс 3,1 %, тож сума індексації становитиме 62,22 грн (2 007 грн х 3,1 : 100).

Для проведення у вересні 2019 року індексації грошових доходів слід застосовувати ІСЦ, наведені в таблиці.

Базові місяці	Приріст ІСЦ для проведення індексації у 2019 році, %	
	Серпень	Вересень
1	2	3
2017 рік		
Січень	26,1	26,1
Лютий	27,1	27,1
Березень	22,7	22,7
Квітень	21,6	21,6
Травень	22,1	22,1
Червень	18,2	18,2
Липень	18,0	18,0
Серпень	18,1	18,1
Вересень	17,7	17,7
Жовтень	14,4	14,4
Листопад	13,4	13,4
Грудень	14,2	14,2
2018 рік		
Січень	10,7	10,7
Лютий	9,7	9,7
Березень	10,3	10,3
Квітень	7,6	7,6
Травень	7,6	7,6
Червень	7,6	7,6
Липень	10,2	10,2
Серпень	10,2	10,2
Вересень	6,4	6,4
Жовтень	6,4	6,4
Листопад	3,2	3,2
Грудень	3,4	3,4
2019 рік		
Січень	3,1	3,1
Лютий – вересень	–	–

Передплатіть
видання
«БАЛАНС-БЮДЖЕТ»
на «Укрпошті»

Передплатні індекси:

23 120 (російською мовою)
23 121 (українською мовою)

Ваш доступний спосіб передплати!